Lieta Nr. C07042615

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Aizkrauklē, 2015.gada 1.aprīlī

Aizkraukles rajona tiesa
tiesnese **J.Bebriša**
ar tiesas sēdes sekretāri **I.Šali,**
piedaloties pieteicējam /pers. B/, izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu /pers. B/ ar ieinteresēto personu Jaunjelgavas novada domi, pieteikumu par juridiska fakta konstatēšanu.

Aprakstošā daļa

2015.gada 27.janvārī Aizkraukles rajona tiesā saņemts /pers. B/ pieteikums par juridiska fakta konstatēšanu ar ieinteresēto personu lietā Jaunjelgavas novada domi.

Pieteikumā norādīts, ka 1994.gada 16.jūlijā, saskaņā ar izsoles protokolu Nr.52, pieteicējs no paju sabiedrības „Sērene" nopircis dzīvokli Sērenes pienotavā, ar dzīvojamo platību 42,7 m^2 un neapdzīvotas telpas platību 25,6 m^2. Šos darījumus puses notariāli apstiprināja ar vienošanos 1994.gada 30.septembrī. Pieteicējam, vēloties nostiprināt savas īpašuma tiesības uz minēto nekustamo īpašumu zemesgrāmatā, izrādījās, ka arhīvā nav atrodami dokumenti par to, ka 1988.gadā kolhozs „Sērene" būtu nopircis no Stučkas pienotavas Sērenes piena savāktuves ēku, kurā atrodas pieteicēja nekustamais īpašums, tāpēc Aizkraukles zemesgrāmatu nodaļa atteica reģistrāciju. Pieteicējs norāda, ka no Jēkabpils zonālā valsts arhīva izdotajām izziņām redzams, ka 1988.gada 13.februārī kolhoza „Sērene" pilnvaroto sapulce nolemj pirkt no Stučkas pienotavas Sērenes piena savāktuves ēku un aku.

1991.gada 20.decembrī kolhoza „Sērene" kopsapulce nolemj kolhozu pārveidot par paju sabiedrību „Sērene" ar 1992.gada 1.janvāri. Paju sabiedrība „Sērene" reģistrēta Aizkraukles valsts notariāta kantorī 1992.gada 20.martā uzņēmuma reģistrā ar Nr. /numurs/.

Aizkraukles (Stučkas) rajona kolhoza „Sērene" (no 1992.gada 1.janvāra paju sabiedrība „Sērene") pamatlīdzekļu inventarizācijas saraksti par 1988.-1995.gadu nav saglabāti un arhīvā nav nodoti. Pieteicējam nekādā citādā veidā nav iespējams pierādīt faktu, ka 1988.gadā kolhozs „Sērene" būtu nopircis no Stučkas pienotavas Sērenes piena savāktuves ēku, kā vienīgi konstatēt attiecīgu juridisko faktu tiesas ceļā.

Šā juridiskā fakta konstatācija pieteicējam nepieciešama, lai varētu savas īpašuma tiesības ierakstīt zemesgrāmatā. Uz nekustamā īpašuma pirkšanas brīdi pieteicējs dzīvokli īrēja, joprojām līdz pat šim brīdim tajā dzīvo, maksā visus paredzētos nodokļus, kā arī pārējos paredzētos maksājumus pagasta pašvaldībai. Ar Jaunjelgavas domi 2014.gada 8.decembrī pieteicējs noslēdzis Lauku apvidus zemes nomas līgumu Nr.1.1.-45/14/267, saskaņā ar kuru pieteicējam uz termiņu līdz 2024.gada 8.decembrim nodota nomā zemes vienība ar kadastra apzīmējumu /numurs/, kas sastāda 1/3 domājamo daļu no īpašuma /adrese/ 0,2561 ha kopplatībā. Uz šā zemes nogabala atrodas pieteicēja nekustamais īpašums /nosaukums/ dzīvoklis 2.

Pieteikums pamatots ar Civilprocesa likuma 288.-291.pantu.

Pieteicējs lūdz tiesu konstatēt juridisko faktu, ka Stučkas pienotava 1988.gadā ir pārdevusi kolhozam „Sērene" Stučkas pienotavai piederošo Sērenes piena savāktuves ēku, un kolhozs to ir ieguvis savā īpašumā atbilstoši toreiz spēkā esošajai civilajai likumdošanai; juridisko faktu nepieciešams konstatēt, lai varētu likumā noteiktajā kārtībā apstiprināt savas īpašuma tiesības uz dzīvokli Nr.2 nekustamajā īpašumā /Nosaukums B/, kas atrodas Jaunjelgavas novada Sērenē, ierakstot tās zemesgrāmatā.

Pieteicējs tiesas sēdē pieteikumu uzturēja un sniedza paskaidrojumu atbilstoši pieteikumā izklāstītajiem apstākļiem.

Ieinteresētās personas lietā Jaunjelgavas novada domes pārstāvis uz tiesas sēdi neieradās. Par tiesas sēdi ieinteresētai personai paziņots, nosūtot tiesas pavēsti ierakstītā pasta sūtījumā 2015.gada 19.februārī *(lietas 17.lapa)*. Rakstveida paskaidrojumā ieinteresētā persona lūgusi lietu izskatīt bez tās pārstāvja piedalīšanās tiesas sēdē, norādot, ka /pers. B/ pieteikumu par juridiska fakta konstatēšanu attiecībā par Sērenes piena savāktuves ēku pārdošanas darījumu starp Stučkas pienotavu un kolhozu „Sērene" atzīst par pamatotu. Ieinteresētai personai nav iebildumu par šāda juridiska fakta konstatēšanu *(lietas 19.lapa)*.

Motīvu daļa

Tiesa, noklausījusies pieteicēja paskaidrojumus tiesas sēdē, izvērtējusi lietas materiālus, atzīst, ka pieteikums ir pamatots un apmierināms.

Juridisko faktu konstatēšanas kārtību un nosacījumus reglamentē Civilprocesa likuma 37.nodaļa „Juridisko faktu konstatēšana", kuras 288.panta pirmajā un otrajā daļā uzskaitīti tie nosacījumi, kuriem pastāvot, tiesa konstatē juridiskos faktus sevišķās tiesāšanas kārtībā.

Tiesību doktrīnā atzīts, ka tiesa var sevišķā tiesāšanas kārtībā konstatēt juridisku faktu, ja ir šādi nosacījumi:

1) no konstatējamā fakta atkarīga fizisko vai juridisko personu mantisko vai nemantisko tiesību rašanās vai izbeigšanās (faktam ir juridiska nozīme);

2) likums nav paredzējis citādu kārtību šī fakta konstatēšanai;

3) pieteicējam nav iespējams citādā kārtībā saņemt attiecīgos dokumentus, kas apstiprina šo faktu, vai šie dokumenti nozaudēti, nozagti vai iznīcināti un zudusi iespēja tos atjaunot;

4) fakta konstatēšana nav saistīta ar sekojoša, tiesai pakļauta strīda par tiesībām izlemšanu prasības tiesvedības kārtībā.

Pieteicējs vēlas reģistrēt dzīvokļa īpašumu Nr.2, /adrese/, zemesgrāmatā, un šīs tiesības viņam rodas līdz ar juridiska fakta par notikušo darījumu konstatēšanu, kā arī ievērojot Civilprocesa likuma 38.nodaļā – lietas par tiesību dzēšanu uzaicinājuma kārtībā, noteikto kārtību.

Civilprocesa likuma 289.pants nosaka, ka tiesa konstatē juridisku faktus tikai tad, ja iesniedzējam nav iespējams citādā kārtībā saņemt attiecīgos dokumentus, kas apstiprina šos faktus, vai ja šie dokumenti nozaudēti, nozagti vai iznīcināti un zudusi iespēja tos atjaunot.

No lietas materiāliem pievienotā izraksta no Stučkas rajona Jaunjelgavas pilsētas kolhoza „Sērene" 1988.gada 13.februāra pilnvaroto sapulces protokola Nr.1 redzams, ka nolemts pirkt no Stučkas pienotavas Sērenes piena savāktuves ēku un aku *(lietas 6.lapa)*.

No Aizkraukles rajona paju sabiedrības „Sērene" 1991.gada 20.decembra dibināšanas sapulces protokola redzams, ka nolemts kolhozu „Sērene" pārveidot par paju sabiedrību „Sērene" no 1992.gada 1.janvāra *(lietas 7.lapa)*.

No Jēkabpils zonālā valsts arhīva izziņas redzams, ka Aizkraukles (Stučkas) rajona kolhoza „Sērene" (no 1992.gada - paju sabiedrība „Sērene") pamatlīdzekļu inventarizācijas saraksti par 1988.-1995.gadu nav saglabāti un arhīvā nav nodoti *(lietas 8.lapa)*.

No lietas materiāliem pievienotās 1994.gada 28.septembra paju sabiedrības „Sērene" izziņas redzams, ka /pers.B/ par naudu privatizējis mājas /Nosaukums B/ 1/3 daļu. Dzīvoklis sastāv no vienas istabas, virtuves, kāpņu telpas ar kopējo platību 42,7 m^2, tai skaitā dzīvojamo platību 25,6 m^2 un neapdzīvotu telpu 29,4 m^2, par kopējo summu 197,05 lati *(lietas 14.lapa)*.

No lietas materiāliem pievienotās 1994.gada 30.septembra vienošanās redzams, ka starp Aizkraukles rajona paju sabiedrību „Sērene" un /pers.B/noslēgta vienošanās par to, ka saskaņā ar 1994.gada 16.jūlija izsoles protokolu Nr.52, 1994.gada 29.jūlija izsoles protokolu Nr.63 un Latvijas Republikas 1991.gada 21.jūnija likuma „Par lauksaimniecības uzņēmumu un zvejnieku kolhozu privatizāciju" 19.pantu nodod īpašumā pret samaksu naudā /pers.B/atsavināto sabiedrības mantu, sastāvošu no dzīvokļa ar kopējo platību 42,7 m^2, tai skaitā dzīvojamo platību 25,6 m^2 un neapdzīvotās telpas ar platību 29,4 m^2, kas sastāda 1/3 domājamo daļu no dzīvojamās mājas Aizkraukles rajonā, Sērenes pagasta, /Nosaukums B/ 197,05 Ls vērtībā, samaksājot šo summu paju sabiedrībai „Sērene" pirms šīs vienošanās parakstīšanas *(lietas 11.lapa)*.

Saskaņā ar likuma „Par nekustamā īpašuma ierakstīšanu zemesgrāmatās" 21.pantu, ja fiziskā persona ēkas ieguvusi pēc 1993.gada 4.aprīļa darījuma rezultātā, tās zemesgrāmatā ierakstāmas uz šis personas vārda ar nosacījumu, ka nostiprinājuma lūdzējs iesniedz pierādījumus par to, ka atsavinātājs bijis šo ēku īpašnieks. Taču pieteicējs šādu arhīva izziņu, kas apliecinātu, ka iegādātā dzīvokļa īpašums piederējis Aizkraukles rajona paju sabiedrībai „Sērene" nevar. Tādejādi pieteicējam citādā kārtībā nav iespējams iegūt pierādījumus, ka Stučkas pienotava 1988.gadā ir pārdevusi kolhozam „Sērene" Stučkas pienotavai piederošo Sērenes piena savāktuves ēku, un kolhozs to ir ieguvis savā īpašumā atbilstoši toreiz spēkā esošajai civilajai likumdošanai.

Lietā nepastāv strīds par īpašuma tiesībām, kas būtu par pamatu pieteicēja tiesību uz nekustamo īpašumu-dzīvokli Nr.2 /Nosaukums B/ Sērenes pagastā, Jaunjelgavas novadā, apstrīdēšanai. No lietas materiāliem redzams, ka pieteicējs minēto dzīvokli ieguvis īpašumā par maksu no paju sabiedrības „Sērene" 1994.gada 16.jūlijā, saskaņā ar izsoles protokolu Nr.52.

Tiesa, izvērtējot iegūtos pierādījumus, atzīst, ka ir pierādīts juridiskais fakts, ka Stučkas pienotava 1988.gadā ir pārdevusi kolhozam „Sērene" Stučkas pienotavai piederošo Sērenes piena savāktuves ēku un kolhozs to ir ieguvis savā īpašumā. Juridiskā fakta konstatēšana nepieciešama iesniegšanai zemesgrāmatā.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 251.panta 6.punktu, 288.panta pirmo daļu, 292.pantu, tiesa

nosprieda

pieteikumu apmierināt.

Atzīt par konstatētu juridisko faktu, ka Stučkas pienotava 1988.gadā ir pārdevusi kolhozam „Sērene" Stučkas pienotavai piederošo Sērenes piena savāktuves ēku, un kolhozs to ir ieguvis savā īpašumā.

Juridiskais fakts konstatēts īpašuma tiesību uz dzīvokli Nr.2 nekustamajā īpašumā /Nosaukums B/, kas atrodas Jaunjelgavas novada Sērenē, nostiprināšanai zemesgrāmatā.

Spriedumu var pārsūdzēt Zemgales apgabaltiesā 20(divdesmit) dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas 2015.gada 2.aprīļa, apelācijas sūdzību iesniedzot Aizkraukles rajona tiesā.

Pilns spriedums sagatavots 2015.gada 2.aprīlī.

Tiesnese J.Bebriša